

LUTHERSK KIRKETIDENDE

INNHOLD

Når ressursane blir for knappe / Fra bokfronten / Fra bispedømmerådene og Kirkedepartementet

SØNDAGSTEKEN

11. søndag etter pinse - *Bjarte Nese*

Olavsdagen (Olsok) - Ingvild Helene Mydske Fallegård

12. søndag etter pinse - *Kjell A. Skartseterhagen*

” indre, eksistensiell einsemd i tenesta er ei av dei største påkjenningane i presteskapet

Når ressursane blir for knappe

”Jeg har aldri vært så kikket over skulderen ... jeg er kjempefrustrert over situasjonen”.

Dette hjartesukket er henta frå materialet til ei undersøkjing gjennomført i samband med

eit 6-dagars kursopplegg for kyrkjelydsprestar, utvikla av Institutt for Sjelesorg i samarbeid med Presteforeininga. Utgangspunktet for tiltaket var den såkalla Bergensundersøkjinga i

2002, som konkluderte med at noko i næreleiken av 25% av kyrkjelydsprestane er i faresona for destruktiv slitasje og trøyttelek. I ein svært lesverdig artikkel i Halvårsskrift for praktisk teologi nr 1-2008 presenterer professor Leif Gunnar Engedal opplegg og resultat frå den nye undersøkjinga og analyserer slitasjefaktorane i arbeidet til norske kyrkjelydsprestar. I ein annan artikkel i same bladet gir han eit overblikk over den internasjonale burnoutforskinga og analyserer hovudsynsmåtane. Begge artiklane kan med stort utbyte gjerast til emne for studiearbeid i lokal-laget. Ikkje berre fordi dette vil auke kunnskapen om eit svært aktuelt tema, men også fordi det kan setje i gang ein naud-synt prosess i fellesskapet.

Engedal har i ein tidlegare artikkel (i Henriksen, Heiene, Thorbjørnsen (red): Teologi for kirken, Festskrift til Torleiv Austad, Verbum 2002) stilt spørsmålet om ikkje ei form for indre, eksistensiell einsemd i tenesta er ei av dei største påkjenningsane i presteskapet. Ein kan snakke med andre om kyrkjepolitikk, stabskonfliktar, sokneråd og preiktekst, men sjølv om alt dette er vel og bra, rører det ikkje ved det viktigaste og bryt ikkje gjennom til den indre einsemda. Den som står midt oppe i den destruktive slitasjen, vil lett trekke seg tilbake med sin vonde trøyttelek og den aukande uvissa. Det går mykje krefter til å halde fasaden og å halde det gåande.

I dei vanskelegaste periodane er det gjerne også vanskelegast å bryte einsemda og søkje fellesskapet. Dette representerer ei avgjerande utfordring til leiarskap og vilje til fellesskapsliv mellom prestar. Dei ranskakande spørsmåla som mange har stilt seg, er: "kvifor forstod eg ikkje i tide, og kvifor var det ingen som såg meg?"

At fenomenet utbrentheit er eit alvorleg problem også mellom prestar bør det ikkje vere mykje tvil om. Akkurat kor stort omfanget er har vi vel førebels ikkje sikkert grunnlag for å fastslå. Bergensundersøkjinga er aldri blitt skikkeleg vitskapleg publisert, noko ein burde kunne forvente når funna er såpass dramatiske. Når ein samanliknar Bergenstala med dei tala som ligg føre i ei førebels utgave av

den store undersøkjinga KIFO gjennomførte i 2007 av prestars arbeidstilhøve, ser biletet litt lysare ut. Sjølv om tala trass alt er nokså små og materialet ikkje er ferdig bearbeidt, tyder det på noko lågare funn av utbrentheit. På spørsmål som skildrar utbrentheit svarer 1% at det stemmer heilt for deira vedkomande, medan 4% svarer at det stemmer ganske godt. Det vil etter kvart bli lagt fram ein rapport for kvart bispedøme, og ein som samanliknar funna. Og vi ser fram til at når materialet er ferdig bearbeidt, vil det kome ein vitskapleg artikkel med presentasjon av undersøkjinga.

I materialet frå både Institutt for sjelersorg/PF og KIFO 2007 er det ein overveldande høg score på trivsel i prestetenesta. Også dei som fortel om destruktiv slitasje og trøyttelek og ei utarming av både kropps-

lege og sjellelege ressursar, opplever at kjerneoppgåvene er djupt meiningsfulle. Midt i det meiningsfylte er det ifylgje forskingslitteraturen eit mangfold av faktorar som kan samverke til den destruktive slitasjen. Engedal understrekar at sjølv om det finst yrkesspesifikke faktorar som gjer prestetenesta spesiell, er det likskapstrekka som dominerer når ein samanliknar med andre yrkesgrupper som også i det vesentlege arbeider med menneske. Ulike typer omsorgsyrke er særleg utsette for utbrenning, og med stort arbeidspress, knappe ressursar og involvering i andre menneske sine kriser og vonde livserfaringar som kjenneteikn, høyrer presteyrket tillaust med på lista. Det handlar om at det i det daglege arbeidet ofte oppstår "et slitsomt misforhold mellom tilgjengelige ressurser, faktiske arbeidsoppgaver og presenterte forventninger" (side 3). Mellom risikofaktorane høyrer også svakt utvikla teamkjensle og den 'pastorale einsemda', både i form av manglande personleg anerkjening og stadfesting, og at ein saknar "arenaer for fortrolig samtale med andre om livets og tjenestestasjonens dypeste mening" (side 6).

Den slags fortruleg samtale oppstår ikkje når leiaren snik seg innpå og kikar deg over skuldra. Det innleitande sitatet om denne frustrasjonen er knytt til innføringa av nye tenestetilordningar. Ifylgje Engedal stadfestar materialet svært tydeleg at god leiring og effektiv organi-

tydelege spor av prestar som opplever seg svikta og gløymt i særleg krevjande situasjoner

sering bidreg til å førebygge, medan svak leiing og dåleg organisering gir avgjerande bidrag til mistriksel og destruktiv slitasje. Det er tydelege spor av prestar som opplever seg svikta og gløymt i særleg krevjande situasjoner, og at ein vert overlatten til seg sjølv når støtte og avlastning kunne forhindra både slitasje og etterfølgjande sjukemelding. Dette burde mane til alvorleg sjølvtransaking hos alle som har leiaransvar i kyrkja.

Prostereformen og nye tenesteordningar har skapt irritasjon og slitasje. Det finn ein spor av også i KIFO-undersøkinga. No er det viktig å hугse at Engedal sitt materiale er innsamla på eit tidspunkt då ny tenesteordning såvidt var vedteken sentralt og knapt implementert lokalt. Det er å vone at nokre av frustrasjonane og kritikken som kjem fram i materialet, er gått ut på dato, men det er alvorleg når tiltak som skulle fremje samarbeid og fellesskap kan opplevast som overvaking. Det vitnar om dåleg prostemusikalitet og overdreve fokus på detalj- og regelstyring, noko som vil undergrave den naudsynte tilliten og samspelet i eit kollegium. Vi er ikkje tent med å utvikle eit byråkratisk kontrollregime.

Oppmuntrande er det også å registrere i KIFO-undersøkinga at dei fleste prestar har fått meir fritid som resultat av reformane og dei nye avtalane vi har fått dei seinare åra. 45% av dei spurde prestane opplyser sjølve at

dei arbeider mellom 35 og 40 timer i veka, og godt og vel 30% 41-45 timer. Knapt 15 % opplyser at dei arbeider mellom 46 og 50 timer, og berre nokre ganske få prosent plasserer seg over dette. Sjølv om tala ikkje er fullt muleg å samanlikne, tyder dette på at prestar arbeider vesentleg færre timer i veka enn tala frå 1980 og 1999 viser. Gjennomsnittleg arbeidstid har gått frå 53,5 i 1980 til 45,3 i 1999 og til 41-42 timer i 2007.

Utan å bagatellisere eller avvise frustrasjonane som heilt klart finst i presteskapet, er det grunn til å ta med seg dei positive nyansane i biletet også, og desse kjem til uttrykk i begge undersøkingar. Mange prestar kan vitne om at ny organisering av prestetenesta har motverka kjensla av isolasjon, men kor vellukka reformen har blitt i ulike bispedøme og prosti, synest å ha ein opplagt samanheng med måten innføringa har skjedd på, og kvaliteten på leiarsskapet. Temmelig mykje tid og ressursar skal i dei komande åra etter planen brukast på å utvikle prostar til betre leiarar. Halvårsskriftets temanummer gir eit godt tilfang til pensum.

**prestar arbeider
vesentleg færre
timer i veka enn før**

JAN OTTO MYRSETH
jom@ringerike.kirken.no

FRA BOKFRONTEN

Den Store Barnebibelen

Gjenfortalt av Synne Garff.

Illustrert av Lilian Brøgger og Cato Thau-Jensen.

Oversatt av Arne Berggren og Kristine Berg.

286 sider. Det Norske Bibelselskap (2008)

Danskene har klart det igjen, nemlig å komme med en barnebibel av den gode sorten. Dette er en bok som verken idylliserer Noas ark eller Jesu korsfestelse, slik vi finner nok av eksempler på i andre barnebibler, men som gir liv og dynamikk til bibelfortellingene, og som gir en god innfallsinkel for innlevelse både for den som leser, og den det leses for.

24 fortellinger fra GT og 30 fra NT gjengir sentrale fortellinger i den kristne tradisjonen. Språket er nørkernt og ligger tidvis nokså nær NO's egen oversettelse, for eksempel i gjenlevelsen av skapelsesfortellingen eller Jesu bønn i Getsemane. Samtidig skildres karakterer og begivenheter tydeligere enn i NO, likevel uten å trekke teologiske eller moralske sluttninger. Slik blir fortellingene mer barne- og lesevennlige, uten å miste den antydende stilten bibelfortellinger gjerne har.

Illustrasjonene er naivistiske og fargesterke tegninger. De er ganske dramatiske, som tegningen av Goliats hode eller soldatens avrevne øre, samtidig som de viser en stor porsjon glimt i øyet, noe som avverger at fortellingene blir kunstig høytidelige. Alvoret og nyansene i fortellingene kommer godt fram

gjennom tekst og tegninger, samtidig som illustrasjonene henvender seg mer til leserens fantasi enn de prøver å gi engi en realistisk eller "riktig" historie. Kain er bokstavlig talt grønn av misunnelse, Rebekkas kjærlighet til Jakob er påfallende, Sakkeus er tydelig ubekvemt stappmøtt og rødmende på samme tid, Jesus går i t-skjorte, langbukse og cowboystøvler.

Utvælget av fortellinger er nokså tradisjonelt. Vi blir presentert for skapelsesfortellingen, Kain og Abel, Noa og Babels tårn, og videre fortellingene om Abrahams løfter, ofringen av Isak, Jakobs kamper og drømmeren Josef. Moses i sivkurven er også med, likeså de 10 plagene, vandringen gjennom Rødehavet og de 10 bud. Siste del av GT-fortellingene handler om kongen og salmistene David, og vi får høre om to profeter; Jona og Jesaja.

De 30 fortellingene fra Det nye testamente er i hovedsak hentet fra evangeliene. Vi får med julefortellingene, Jesus som blir døpt og fristet, lignelser og bergpreken, og fremfor alt, fortellinger om hvordan Jesus møtte forskjellige mennesker. Videre blir lidelseshistorien, oppstandelsen, himmelfart og pinsedag fortalt mer inngående enn i mange andre barnebibler.

I tillegg blir vi kjent med Paulus' omvendelse og brevskriving og Johannes opplevelse på Patmos.

Det er lett å bli glad i menneskene det fortelles om, særlig Jesus. Samtidig er de mer utfordrende sidene ved Gud ikke tatt bort, som at han angrer på at han skapte menneskene, eller favoriserer Abel framfor Kain. Men først og sist er det Guds kjærlighet som er sentrum for fortellingene. Dette blir formidlet på en fin og underfundig måte.

Utvilget av fortellinger som er gjort, er forståelig, men også det svakeste ved boka. Det er de samme heltene som alltid det handler om. Bortsett fra fortellingen om bebudelsen av Maria, er det bare gutter og menn som er hovedpersoner i fortellingene. Og bortsett fra Jona, er hovedpersonene menn som lykkes og velsignes til slutt. Her kunne forfatteren med fordel gjort et mer modig utvalg og dermed inkludert begge kjønn og ulike typer menneskelig erfaring bedre.

Kristin Moen Saxegaard

Nyhets!

Ellen Merethe Wilkens Finnseth

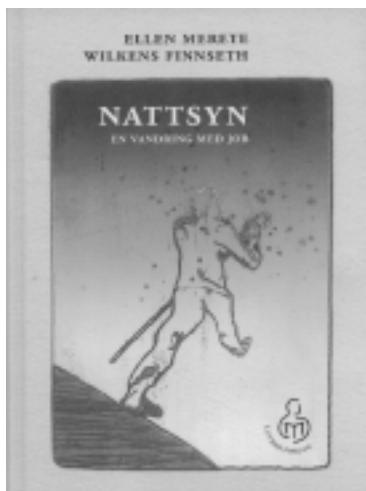
NATTSYN

En vandring med Job

Det finnes tider da Jobs taktløse rop er den eneste mulige form for bønn. Og en bønn er det. Annerledes enn andre bønner, liksom nattsynet er en annerledes sans, en sans vi ikke oppdager før alle andre lyskilder er sloknet.

Job tar oss med inn i virkeligheten dyreste skoger, i et krevende og ugjestmildt terreng. De færreste går inn dit frivillig. Men noen ganger er dette mørket ikke til å komme utenom. Det finnes kanskje ikke mange blant oss som skriker høyt og uhemmet ut slik Job gjorde; likevel - erfaringen av det store raset, det som tar med seg alt vi kjente og snur opp ned på alt vi trodde vi forsto, erfaringen som gjør at man kunne skrike høyt midt på gaten, midt under en gudstjeneste - den erfaringen er ikke langt borte...

For den som selv blir kastet inn i mørke landskap er Job en medvandrer å slå følge med. Han er kjentmann i dette terrenget...midt i hans inderlige klage tråkket stier opp som vi kan gå på, vi som kommer etter.

Kr 198,-

SØNDAGSTEKSTEN

Bjarte Nese, Ingvild Helene Mydske Fallegård og Kjell A. Skartseterhagen

II. søndag etter pinse

27. juli 2008

Preiketekst: Joh. 6,66-69

Jesus var ikkje redd for å provosere. Evangelia fortel fleire gonger at Jesus var i heftig samtale med skriftlærde, farisearar eller andre. Slik er også bakgrunnen for vår tekst. Jesus visste kven han var, og fortalte det. Det er paradoksalt at dei mektige gjerningane han gjer, ser ut til å trekke folk til seg. Men når han talar, støyter det folk bort frå han. For han seier til dømes at han er eitt med Faderen og brødet frå himmelen. Dette er harde ord. Kven kan veltru på slikt?

Bakgrunn

Preiketeksten er henta frå det innholdsrike kap 6 i Johannes evangeliet. Ved Tiberiassjøen samlar det seg folk rundt Jesus. Han gjer teikn og lækjer sjuke. For å komme unna, går han opp i fjellet, men folket følgjer etter. Omtrent 5000 menneske samlar seg der, og dei har ingen mat. Jesus gjer så eit teikn der han mettar alle saman med 5 brød og to fiskar. Då vil folket gjere han til konge. Men Jesus trekkjer seg unna enno ein gong. Læresveinane vender tilbake til Kapernaum. Då dei er ute på sjøen, kjem Jesus gåande mot dei, og straks er dei framme. Dagen etter samlar folket seg på

nytt rundt han. No talar Jesus til folket, og forklarar teiknet han gjorde dagen før. Men no murrar folket for han beskriv seg som; "brødet som er kome ned frå himmelen" (vers 41). Folket meinat at han ikkje kan komme frå himmelen, sidan han er sonen til Josef! Sitasjonen tilspissar seg i synagogen, for Jesus fortset å preike om seg sjølv som guddommeleg. I vers 62 ff prøver Jesus å oppklare ei misforståing. Folket har tydelegvis oppfatta orda om at han er brødet, for menneskeleg. Han seier at orda hans er ånd og liv. Bodskapen er eskatologisk. Men folk trekker seg unna, til og med disiplar forlet Jesus. Dei kan ikkje lengre høre på det han fortel. No vender Jesus seg mot tolv tilhengarar og spør om også dei vil forlate han. Men Peter svarar på vegne av alle: Dei trur han.

Vers 67 er den første gongen at Johannes evangeliet nemner "dei tolv" disiplane. Dei mektige gjerningane fekk tusenvis av menneske til å vende seg til Jesus, men når han byrja å tale, kunne få av dei tole å høre orda hans. Kanskje er det berre "dei tolv" som er tilbake? Som om ikkje det var nok, vil ein av dei til og med forråde han. Fram til no har stemninga i evangeliet vore relativt optimistisk. Jesushatt relativ suksess i sitt virke. Men no er Jesu virke komme i ei verkeleg krise ettersom nesten alle har gått frå han. Her kjem hovud-

konflikten i evangeliet kjem fram: Menneskesonen vert avvist av menneska. Dei avviser Jesu ord, fordi dei kjenner han ikkje for den han er. Dermed blir orda hans blasphemiske i menneska sine auge, noko som til slutt resulterer i dødsdommen mot han. Ingen kan setje seg ved sida av Faderen slik Jesus har gjort.

Men Peter trur han, og seier på vegne av dei andre at Jesus har det evige livs ord. Han er "Guds Heilage". I evangelia er dette ein uvanleg tittel, som dei vonde åndene har brukt om Jesus tidlegare (Mark 1, 24 og Luk 4, 34). Mange menn er heilage, men det er berre ein som er den heilage. Dette plasserer Jesus i ein særstilling (sjå også Joh 10, 36). Dei vonde åndene har kjent han lenge. No ser også "dei tolv" kven han er, og anerkjenner han som Frelsaren. Denne innsikta er ikkje noko som menneska kan komme til sjølv. Det er blitt openberra for dei (jf vers 65).

Moment til preika

Teksten har eit ekklesiologisk perspektiv. Den handlar om eit fellesskap av truande. Jesus er sentrum i dette fellesskapet. Johannes evangeliet set ikkje "dei tolv" i ei særstilling. Men det er beint fram; dei som trur bodskapen hans. Teksten har parallellar hjå synoptikarane (Matt 16 Mark 8, og Luk 9). Men særleg hjå Matteus vert posisjonen som disippelskapet gjev, i større grad framheva. Eit moment i ei preike kan vere at kyrkja framfor alt er fellesskapet av menneske som trur. Gjennom bønner, song og forkynning samlast menneske omkring Jesus. Kyrkja har alltid vore ein aktør som bidrar til samfunnsutviklinga. I dag vert kyrkja utfordra til å meine mykje om mangt. Det kan vere miljøspørsmål eller samlivsetiske spørsmål. Den har ein bodskap som ikkje er politisk, men som kan få politiske konsekvensar. Meiningsskilnader blir ofte tydelege innanfor kyrkja. Nokre av dei opplevast som så fundamentale i forhold til kyrkja sin eigenart, at enkelte synest det splittar trusfellesskapet. Kyrkja sitt etiske engasjement vil nødvendigvis vere ein del av samfunnsdebatten, men kan aldri bli det viktigaste. Kyrkja skal vere eit fellesskap av menneske rundt ordet og sakramenta, og ikkje eit meiningsfellesskap. Det betyr at det vil vere saker, der dei truande har ulike standpunkt og overtydingar. Ofte vil det vere vanskeleg å tale

med ei stemme. I kraft av at bodskapen er universell, vil det bety at kyrkja må evne å romme store interessekonfliktar.

Kva ligg bak trua?

Ordet blir levande, når det opplevast å gje meinung. Luther fortel oss at tru er tillit. Tillit til ein annan får ein når den andre har gjort seg fortent til det gjennom sine handlingar og haldningar. Tillit er noko som ein gjer seg fortent til, og ikkje kan krevje. Når Guds gjerningar blir tydelege for menneska, opnar det for eit tillitsforhold mellom menneske og Gud. Han tvingar ingen menneske til seg. For blant anna i Joh. 6, tolererte han at menneske vendte seg bort frå han. Men når Peter kunne stå fram, skjedde det fordi han hadde fått tillit til Jesus gjennom dei gjerningar som var gjort, og dei ord Jesus hadde fortalt. Jesu ord var blitt gjort levande for han av Anden.

I protestantisk tradisjon har det i mange fellesskap blitt fokusert mykje på vedkjenninga. I folkekirkjeleg samanheng er nok dette tona mykje ned. Religion er blitt privat. Det synest ikkje eg er eit problem i seg sjølv. Men det er nødvendig at trusopplæring og undervisning får sin plass i folkekirkja. Søndagsskule og anna trusopplæring kan bety mykje for å setje kristendommen inn i ei positiv ramme. Kyrkja kan positivt oppfordre foreldre til å formidle Gud til barna sine. Slik vert det skapt ein klangbotn for tru. Å forkynne eller misjonere er først og fremst å vere eit vitne. Tru begynner vel oftast ved at menneske vi har tillit til viser seg som truande gjennom ord og handling. Eit minimum av kristendoms kunnskap er nødvendig som ein basis for tru, og den beste staden for formidling, er i tillitsrelasjonen.

Peter var svært frimodig. Når alle har gått bort frå Jesus, stod Peter og dei andre tilbake. Det skulle ikkje bli enklare, for påsken nærma seg, og folket ville drepe Jesus. Å stå fram med sine overtydingar kunne vere farleg - då som no. Enno blir mange forfylgt for si tru eller sine standpunkt. Peter og dei andre måtte etterkvart gå gjennom mange plager. Men eit driv i dei fekk dei til å vitne. No er ikkje dette ein misjonssondag. Men trua kan ikkje heilt frikoplast frå oppdraget som kyrkja står i.

Til søndagen

Denne dagen er det mogleg å fokusere på fleire perspektiv. Dagen er prega av eit stort fråfall. Men den løfter også fram tru og vedkjennin. Kollektbøna oppfordrar oss til å vere villige å høre Jesu røyst. I Jesu samtid var det noko som provoserte folk mykje. Å formidle Kristus kan framleis verke støytande i mange land. Slik er det i liten grad i Noreg. Religion blir diskutert, og er ofte framme i samfunnsdebatten, men trua er privat. Kyrkja skal vere staden der menneske først og fremst får hjelp til å setje ord på trua, og å praktisere den. Samfunnsengasjementet kan komme som ein del av praktiseringa.

Temaet er så sentralt at det kan finnast salmar i dei fleste kapittel i NOS. For å nemne nokre: Guds ord: 544-568. Strid og siger i trua 439-454. Kyrkja og samfunnet av dei heilage 527-543. Kristus vår frelsar 321-349.

BJARTE NESE

Olavsdagen (Olsok)

29. juli 2008

Matt 20,25-28

Kort om dagen:

I dag minnes vi at kristendommen kom til Norge; det ble kjempet mange slag for at en ny tro skulle få fotfeste langt nord. Kristningen eller omvendingen var ikke gjort på kort tid, ikke i løpet av en manns liv, ikke i løpet av en generasjon. Men frøene ble sådd, og frukten høstes enda. 29. Juli i 1030 falt Olav på Stiklestad. I middelalderen var denne dagen den viktigste kirkefesten; dagen var helligdag og festdag. Dagen har mange myter knyttet til seg, bl.a. om været. En våt Olsok varslet en våt høst. Fint Olsokvær betød gjerne fint høstvær, så hvordan er været hos deg?

Til lesetekstene:

Hvilken fantastisk gammeltestamentlig tekst! Årligheten, oppriktigheten og den direkte kommunikasjonen i Esekiel gir mange muligheter for prekeninspirasjon! Les bare de to første setningene. Det vitner om en konkret og personlig kontakt mellom Gud og mennesker. Det er mye humor i ordene. Gud og Israels ætt anklager hverandre for hvem som er på feil kurs. I bønnens verden fins plass for åpenhet, for anklager og korrektiv av kurs. Tør vi være så ærlige i vårt forhold til Gud? De neste versene er like fascinerende, direkte. De gjelder ikke bare Israels ætt for tusener av år siden, det gjelder i hvert fall meg, i dag. Oppfordringen er lynende klar: "Få dere et nytt hjerte og en ny ånd!" I møte med Gud som "ikke ga oss en ånd som gjør motløs" (2. tim 1,7) og som "skaper et rent hjerte i oss og gir oss en ny og stødig ånd" (salme 51,12) får vi det vi trenger for å vende om, så vi skal leve i troen som kom til landet vårt på 1000-tallet.

Nettopp skillet mellom dem som har troen, og dem som ikke har den blir tydeligere i Efeser-teksten. En ting er hvordan hedningenes liv blir tegnet opp: Dommen i Efeserbrevet er jo ganske hard. En annen ting er de få ordene "dere har gått i lære hos Kristus". Oppfordringen som ligger i disse syv ordene kunne vært utgangspunkt for en lang meditasjon og stillhet. Å gå i lære hos Kristus...

Da troen kom til landet, var utfordringen like tydelig som i Palestina i år O: "Lev ikke et liv som er fremmed for livet i Gud". Derfor er de gamle ordene om omvendelse fortsatt så aktuelle. Det er en evig øvelse å leve et liv i Guds nærhet.

Til prekenen:

Det er jo allerede gitt momenter til prekenen fordi jeg syns lesetekstene var så inspirerende. Men ordene fra Matteus-evangeliet 20 kapittel gir også mye å ta tak i.

Det handler om å lede uten å undertrykke, om å bli stor uten å gjøre andre små.

Vi kjenner ordene ganske godt og tenker kanskje fort at "ja, det er greit", vi er trygg på den kristne sjargongen - den innlærte ydmykheten. I praksis er det faktisk veldig vanskelig å selv tjene andre...

Rett før dette avsnittet fortelles det om moren til Sebedeus-sønnene som kom til Jesus for å ønske en god plass til sine to sønner, ved Jesu side i himmelriket. Lukas har med det samme avsnittet som Matteus, og han innleder med at disiplene kranglet om hvem som skulle være den største.

Jesu svar om å være de andres tjener er altså svar på en krangel, et ønske om å komme først. En menneskelig situasjon, et bilde mange voksne kan nikke gjenkjennende til ved å tenke på barnas lek og krangling. "Se på meg, mamma, jeg var først". Barn søker bekreftelse på at de er bra, noen ganger veldig tydelig. Voksne gjør det mer i det skjulte, men ofte like tydelig. Slik det ble for Sebedeus-sønnene, i en samtale og diskusjon hvor spørsmålet om å være nærmest Jesus ble viktig.

Jesus irrettesetter dem og sier noe om hvordan det er: "Dere vet at folkenes fyrster undertrykker dem, og stormennene styrer dem med hard hånd." I 1979 utgaven stod det videre: "Slik er det ikke blant dere." Nå står det "Slik skal det ikke være blant dere". Dere er annerledes enn andre, "den som vil bli stor blant dere, skal være deres tjener". Jeg tror ingen av disiplene så på seg selv som tjener, enda mindre som slave. Allikevel er det ingenting som tyder på at de blir fornærmet eller sinte over Jesu ord. De innser kanskje at Jesus beskriver seg selv, "slik skal dere være, slik jeg er". De "går i lære hos Kristus" og ser ham som

tjener, som lærer, som mester og menneskesønn.

Denne annerledesheten ved Guds folk går igjen flere steder - som da Jesus står overfor Pilatus: "Mitt rike er ikke av denne verden!" (Joh. 18,36). Her er det mektige menn og fyrster. Men "Menneskesønnen har ikke kommet for å la seg tjene, men for selv å tjene og gi sitt liv som løsepeng for mange."

Guds rike skal ikke fremmes ved sverd, ikke ved menneskelig makt og vold. "Det skal ei skje ved kraft og makt, men ved din Ånd," sier Sak. (4,6). I den kontrasten står vår Olsokshistorie. Det er sagt og skrevet mye om metode, historie, fakta og myter rundt Olav og kristningen av Norge. Min barnelærdom er at det handler om sverd, sterke menn, store slag, stolthet, stahet, men også ydmykhet, tro og overbevisning. Troen på Guds rike kom til våre forfedre og gav blant annet håp og befrielse, og førte til omvendelse til et liv i Kristus. Ikke pga sverd, ei heller, tror jeg, pga Olavs eventuelle ydmyke sider, men pga Guds Ånd. For Guds rike spres ved Guds Ånd, og Ånden blåser dit den vil.

Så skal vår kirke være frimodig, fortsatt. Vår kirke skal forkynne gledens og befrielsens evangelium. Vår kirke skal fortsette å ikke bare snakke om, men stadig forsøke å være "den andres tjener". Den øvelsen blir vi aldri ferdig med - ikke som kirke, ikke som prester, ikke som menighet. I lære hos Kristus... Bønnen i dag bør inneholde ordene fra Esekiel: "Gi vår kirke og den prester, gi vår menighet og ditt folk et nytt hjerte og en ny ånd!"

God Olsok med historisk sus og visjoner om en tjenende tro!

**INGVILD HELENE
MYDSKE FALLEGÅRD**

12. søndag etter pinse

3. august 2008

Salme 31,1-5; 1 Joh 1,8-2,2.

Prekentekst Matteus 21, 28-31

Til teksten.

Vi er kommet langt ut i Matteus-evangeliet og Jesus er kommet helt til Jerusalem. Denne delen av evangeliet (kap 21,1-25,46) innledes med en dramatisk hendelse, tempelrensingen, og avsluttes med en ikke mindre dramatisk preken om verdensdommen. Jesus forteller liknelser. Dette er den første (21,28-31); senere kommer liknelsen om de utro vingårdspakterne og den om kongesønnens bryllup. Prekenen om dommen mot slutten av delen innledes med to nye liknelser - om brudepike og om talentene. Alle liknelsene har et alvorlig preg: Det handler om å forvalte, være beredt, rydde rommet så og si - før visitas og framlegging av regnskap. Det dramatiske på framtidshorisonten dramatiserer livet her og nå - intensiverer og forsterker det, gjør det mer alvorlig - men samtidig også mer levende. Det handler om troens trygghet og troens lidenschaft; det ene kan ikke eksistere uten det andre: "Kjemp for alt hva du har kjært - dø om så det gjelder - da er livet ei så svært - døden ikke heller!" Jesus innleder med å si: "Hva mener dere om dette?" "Dere" er overprestene og de eldste; nå fortelles liknelsen til oss. Hva mener du!

Av intet kommer intet.

"En mann hadde to sønner" - Omrent slik begynner mange fortellinger i menneskehets store fortellertradisjon. Ikke minst mange av våre egne folkeeventyr om Per, Pål og Espen eller manndatter og kjerringdatter; Den yngste ofte den klokest. La oss dra til Shakespeare og Britannia: Gamle Lear, konge av Britannia, har tre døtre. Han tenker seg en trivelig og avslappende pensjonisttilværelse; døttrene med mannskap skal (endelig) få overta. I Arthur O. Sandveds oversettelse sier han det slik i høytidelig pluralis majestatis idet han inntar rollen som spontan skifterett!:

"Vit at vi har delt vårt land i tre: det er vårt faste
forsett å ryste sorg og strev ifra vår alder, la yngre
krefter bære dem, mens vi, befridd fra byrden drar
oss mot vår død.....Si mine døtre - si hvem av dere

har størst kjærlighet til oss? Så vi kan gi den største andel dit hvor dyd og dåd har gjort seg mest fortjent". Dette blir trivelig. De to eldste overbyr hverandre i å skildre sin kjærlighet mens den yngste, Cordelia, vemmes over deres hykleri. Når hun skal tale sier hun "Intet, min herre" og faren svarer: "Av intet kommer intet" (*Nothing comes of nothing, speak again!*). - Og hun sier at hun elsker ham som en datter bør elske sin far, ikke mer, ikke mindre. Dette er ikke nok for Lear. Han har fått nok: Hun blir gjort arveløs. Så viser det seg at de to eldste med sine overbud var uhyrer i kvinneskikkelsene. Stykket består i at kongen oppdager gradvis hvordan de to som SA de elsket ham over alt, gjør "pensjonisttilværelsen" til et hetero og hetero helvete for ham. De sa ja med munnen men nei med livet. Den tredje var ærlig mot seg selv, sitt hjerte (Cordes-Cordelia), faren og livet.

Det er en forskjell: Sønnene i teksten forandrer seg. Den ene fra det positive til det negative: Han sier Ja, men gjør Nei. Den andre derimot sier Nei, men gjør Ja. Men den som gjør "intet", oppfyller heller ikke farens ønske: Av intet kommer intet. Et løgnaktig ja er et intet: Det er handlingen som gjør utslaget, også når den ledsager et uttalt Nei. Av intet kommer intet - av noe kommer noe.

Leses bare de angitte vers, "snytes" menigheten for den tette referansen til døperen Johannes. Liknelsen fortelles i rammen av en stridssamtale. Den første sønn kan være et bilde på dem som fulgte Johannes; De som ved sine, i religiøst og sosialt henseende, katastrofale "yrkesvalg" (tollere og skjøger) hadde sagt et nei, fulgte Guds vilje ved å tro Johannes: "Tollere og skjøger kommer før inn i Guds rike enn dere!" (v. 29-32).

Lydig er den som går inn i oppdraget, selv om han/hun har vegret seg først - lydigere enn den som lover alt og intet holder. Slik har Gud mer glede av den som begynner i motstand, men siden angrer - enn den som ikke lar et ja være ja. Selv om liknelsen er anvendt på en gruppe mennesker i en bestemt kontekst, løser den seg fra tid og sted - og i den forstand er greit (om ikke "great") at man er gjerrig på versene når man avgrenser prekenteksten (Jeg tar også med vers 32).

Prekenidé:

I konteksten av gudstjenester og kirkelige handlinger: Gudstjeneste - Dåp - Konfirmasjon - Bryllup - Gravferd. Hvor er våre JA og NEI, "ne" og "intet"?

Gudstjenesteliv: Har kirkegangen, forstått som en pilegrimsvandring mot det lokale helligstedet, innflytelse på livet i hverdagens rytme og ramme. Ser vi vår hverdag som mulighetenes arena? Diakonale impulser i forbønnen - levd ut i ukeplanen!

Dåp: Når vi ber om at de "frafalne må komme tilbake til dåpens nåde", gjør vi noe for at de skal få komme tilbake? Når vi dørper et barn og på Guds vegne sier JA - hvordan følger vi opp vårt JA i dåps- og trosopplæring? Som dåpsforeldre - som faddere? Hvem er en god fadder? Den som sa JA fort og impulsivt - eller den som sa NEI, kanskje JA, men allikevel følger opp?

Hva med oss som døpende menighet "sammen med denne menigheten" - skulle vi heller si "sammen i denne menigheten" - for er ikke fadderoppdraget et oppdrag i menigheten? Hvordan åpner vi våre gudstjenestefellesskap for fadderne som tar imot kirkens tillitsverv?

Konfirmasjon: Når vi som familie, faddere, familie og menighet sier Ja ved konfirmasjonen - hvordan konfirmerer vi våre Ja videre - slik at denne seiler på livets hav merker ballasten?

Vigsel: Teksten er jo litt av et tekstvalg i et bryllup (men det er ikke tema her): Jeg forteller noen ganger i vigsel historien om brudeepiken som "syntes det var fint å være med, men at det var lette spørsmål dom fikk!" Ja, det er fort gjort å si Ja - men resten av livet skal brukes til å fylle dette korte ord med innhold. Mange ender i samlivsbrudd fordi de slutter å leve i Ja'et - men lever for sterkt i Nu'et. *Intet kommer av intet* - heller ikke i samlivet.

Gravferd: Teksten i forhold til "jordeferd" (liker ordet! - Deilig er jorden!): Hva betyr det for våre liv at vi sammen med presten (for det er jo det som er tanken - slik det også faktisk gjøres i for eksempel Tyskland der hele sørskogen i kō kastes jord på kisten) bekjenner: "Av jord er du kommet. Til jord skal du bli. Av jorden skal du igjen oppstå!". Blir vi "mer levende" etter å ha vært i gravferd - med vår sorg - men også med tanken om "seier over døden"?

Prekentanker:

La menigheten reflektere over: 1) Hva har jeg sagt Ja til i livet mitt! 2) Hva sa jeg Ja til med munnen og Nei til med livet! 3) Hva ønsker jeg fortsatt å si Ja til!

Noen ganger blir "Ja takk" til "Tja akk".

Berører dette livstragediene: Har vi sagt Ja til noen som vi senere har gjort livet vanskelig for? (Historien om Lear).

Noe kan se ut som et nei, men være et ja: Noen trenger tid til å la et Ja vokse fram. Mange som har sagt Nei, følger Jesus i mye av det de gjør: Plutselig oppdager de at det er det de gjør. Et Nei - igjennom mange år - vokser ut av seg selv og blir til et Ja = et nytt perspektiv! Ny retning! Omvendelse!

Noe kan høres ut som et ja, men være et nei: Peter har vist oss dette. Hanen galter! Hanen galter! Likevel er ikke alt håp ute. Noe kan, på det sterkeste, se ut som et Ja - men være det sterkeste Nei: *"Judas, forrader du menneskenonnen med et kyss!?"* Alt håp kan også være ute!

Vi kan forandre oss: Noe vi sa Ja til i ungdommen, har vi sagt nei til senere; Det betyr at ikke at vi nødvendigvis er blitt klokere! Hvordan går det med kampen for rettferdighet som vi "engang" var så brennende oppatt av?

Akseladden som ideal: Han som sier Ja til eventyret; Slutter å grave i oska; Hiver seg ut i eventyret! Hjelper og tar imot hjelp av gode hjelpere! Vinner det edlest!

Et ja kan også bety et ja! Det finnes en sønn til, en som også er med her - som forteller! Han sa Ja og gikk: Til Golgata! Skje ikke min vilje, men din!

Gud gir oss alltid nye muligheter. På grunn av denne sønnens lydighet kan vi andre døtre og sonner stadig få begynne på nytt og leve i hans ja til oss. Det er Guds vilje: At vi skal tro på hans Ja til oss - gjennom den som er sendt! Johs 3,16! Epistolteksten kan gjerne stå som en oppsummering av hele prekenen!

Dialogboksens evangelium: Vil du lagre endringene! Ja! Lykke til med Ja'et!

KJELL A. SKARTSETERHAGEN
Sokneprest i Nittedal

FRA BISPEDØMMERÅDENE OG KIRKEDEPARTEMENTET

TILSETTINGER

Olaf Aagedal blir KIFO-forsker

Aagedal (f 1946) er nå professor ved Diakonhjemmet Høgskole; han begynner i den ledige stillingen ved KIFO den 1. juli.

Aagedal har gjort seg bemerket som forsker på mange områder, han er blant annet kjent for forskning på utviklingen i bedehusbevegelsen. Han har også arbeidet mye med betydningen av ritualer i samfunnet, og leder det store Kulturrådsprosjektet "Lokalt kulturliv i endring" som avsluttes i 2008. Han inngår dessuten i den gruppen av forskere som står for evalueringen av Trosopplæringsreformen i Den norske kirke. KIFOs ansatte og styret ser fram til å få Olaf Aagedal som medlem i forskerstabben.

Romerike prosti med tjenestedsted Øvre Rælingen sokn

- Erling Nevland som sokneprest i Vestre Borgesyssel prosti med tjenestedsted Spydeberg sokn
- Gyda Hesla som sokneprest i Vestre Borgesyssel prosti med tjenestedsted Råde sokn
- Kåre Rånes som sokneprest i Fredrikstad domprosti med tjenestedsted Gressvik sokn
Vi har mottatt bekrefstelse på at de tar imot stillingen.

Borg bispedømme

Borg bispedømmeråd har i møte 23.04. 2008 foretatt følgende tilsettinger:

- Ragnhild Hansen som kapellan i Sarpsborg prosti med tjenestedsted Sarpsborg sokn
- Magne Klubben som sokneprest i Nedre

Stavanger bispedømme

Stavanger bispedømmeråd tilsatte i sitt møte 19.05.08:

Stavanger domprosti:

- Torunn Helene Bjørnevik som kapellan i Stavanger domkirke sokn. Midlertidig stilling 2 år.
- Stefan Emmerhoff som studentprest ved universitetet i Stavanger. Fast stilling.

Dalane prosti:

- Knut Svenning som sokneprest i Lund og Heskestad sokn.

SØKER

Tunsberg bispedømme

Følgende har søkt embetet som prost i Hallingdal prosti i Tunsberg bispedømme. Det er 1 søker til embetet.

Storhaug, Vigdis Moen, f. 1956, kapellan i Strømsgodset og prostiprest i Drammen, Drammen

Teamet

To sokneprestar deler på prestetenesta i Gol og Hemsedal. Den andre presten har Gol sokn og Herad sokn som særskild tenestested. Det er gode kontorforhold i Hemsedal kommunehus og Gol kommunehus. I staben i Hemsedal sokn er det forutan presten, kyrkjeverje (60%), organist (50%) og kyrkjetenar (70%). I Gol og Herad er det tilsett kyrkjeverje, organist, soknediakon og kyrkjetenar (alle 100%) og sekretær (90%). I tillegg er det tilsett kyrkjelydspedagog i 100% for både Gol og Hemsedal. I Hemsedal møtest staben ein gong pr mnd, medan Gol har stabsmøte annakvar veke. I tillegg er det jamleg møte med kyrkjeverjene og med organistane. Kvar tredje veke samlast alle prestane i prostiet (totalt 12) til sosialt og fagleg samvær på Ål som er prostesete.

LEDIGE STILLINGER

Tunsberg bispedømme

Ledig stilling som sokneprest i Hallingdal prosti, med Hemsedal sokn som særskild tenestested

Er du glad i friluftsliv, fjell og friske utfordringer, folkekirka på sitt beste og eit levande barne- og ungdomsarbeid?

I Gol og Hemsedal finn du ei variert presteteneste, ein bra bustad, engasjement og humor.

Midt mellom Oslo og Bergen ligg Hallingdalskommunane Gol og Hemsedal, som saman utgjer eit prestegjeld. Det er store fjellområde i kommunane, noko som gjev rikeleg høve til friluftsliv og rekreasjon. Mange har hytte her, og om sommaren og i vinterhalvåret aukar folketalet mykje. Frå å vere tradisjonelle jordbruksbygder er turismen blitt ei dominerande næring, ikkje minst i Hemsedal. Dette utfordrar også kyrkja, og vi er i gang med å finne nye vegar som 'kyrkje i turistland'. Gol utgjer eit senter i dalen med tanke på ferdsel, handel og skule. Hemsedal og Gol har til saman 6500 innbyggjarar. I Hemsedal sokn 1639, i Gol sokn 2982 og i Herad sokn 864 medlemmer i Den norske kyrkja.

Dåpsopplæring

I Hallingdal prosti er det sett i gang ei brei dåpsopplæringssatsing ved hjelp av statlege trusopplæringsmidlar. Det er tilsett eit dåpsopplæringsteam - ein kyrkjelydspedagog, ein kateket og to undervisningsprestar - alle med prostiets 11 sokn som tenestedistrikt. Teamet har base på Ål kyrkjekontor, men kvar av dei har eit særleg geografisk hovudansvar og arbeider difor og mykje i kvar sine sokn. Arbeidet er prosjektorganisert og blir leia av ei styringsgruppe. Når prosjektperioden går ut 31.12. i år vil det bli etablert ei ny organisering av arbeidet.

Tenestetilhøve

Gudstenestene vert delt nesten likt mellom prestane. Normalt er det gudstenester i alle tre soknekyrkjene annankvar sundag. I tillegg kjem nokre gudstenester i Lykkja kapell og i Gol stavkyrkje. Ordninga med faste tenesteveker fungerer godt. Soknepresten er medlem av Hemsedal sokneråd, har kontortid på Hemsedal kyrkjekontor, og deltek i beredskapsordninga i prostiet. Ansvars- og oppgåvefordelinga naboprestane imellom er regulert i ein eigen arbeidsavtale. Det same gjeld tenester i prostiet ut over grensene for særskild tenestested. Det vil elles bli tatt omsyn til eigne evner og ynskjer samt dei samla ressursane hjå presteskapet i prostiet, når ein fastset endeleg plan for stillinga.

I dag har soknepresten i Hemsedal hovudansvaret for konfirmantarbeidet i alle dei tre sokna, og ansvaret for kyrkje-/skule-/barnehagesamarbeidet i Hemsedal. Soknepresten er nærmeste samarbeidspartner til kyrkjelyds-pedagogen i dåpsopplæringsarbeidet, og har jamlege institusjonstjenester i turnus med soknepresten i Gol.

Kyrkja og bygda

Det er eit mangfaldig gudstenesteliv og omfattande frivillig arbeid i kyrkjelydane. I Hemsedal er kyrkjelydshuset Kyrkjestugo samlingsplass for både småbarnstreff, Sklubb og Barnegospel, og Ope husmøte for dei eldre. Dessutan er det sundagsskule annankvar sun-dag i småskulekrinsane Tuv og Ulsåk. I begge kommunane er det godt drivne bedehus, der Normisjon har ansvar for arbeidet. Her har ungdomslaga i både Gol og Hemsedal sine treffpunkt. Det er også eit aktivt miljø for unge vaksne, 25-40 år, med jamlege samlingar. Tilhøvet mellom dei frivillige laga og kyrkja er godt. "Kirkens Familievernkontor Hallingdal" på Ål (med 4 tilsette) er ein naturleg del av kyrkja si diakonale teneste. Elles står 'folkekyrkja' tradisjonelt sterkt i bygdene. Folk flest er positive til kyrkja si rolle i nærmiljøet, og oppslutninga om kyrkjelege handlingar er stor.

Barnehagedekninga i kommunane er god. Det er 4 barneskular rundt i prestegjeldet og ein ungdomsskule i kvar kommune. Vidaregåande skule og Hallingdal folkehøgskule ligg i Gol, i tillegg kjem vidaregåande skuler på Ål og skigymnas på Geilo. Det er eit godt samarbeid mellom skule/barnehage og kyrkje.

Alle tre soknekyrkjene er i god stand. Hemsedal kyrkje (1882) er nyoppussa og ligg i midt i kommunenesenteret, med Kyrkjestugo som nærmaste nabo. Gol kyrkje (1882) ligg 4 km opp frå Gol sentrum, og Herad kyrkje (1934) ligg ved riksveg 7. I Gol sentrum ligg Gol bedehus som også blir mykje nytt til kyrkjelydsarbeid. I tillegg kjem Lykkja kapell (1961) i Hemsedal, Gol stavkyrkje (1994) i Gol sentrum, og to privateigde fjellkapell. For nærmere informasjon/ presentasjon av kyrkjelydane sjå heimesidene www.kyrkjaihemsedal.no og www.kyrkjaigol.no.

Bustad, løn m.m.

Det er buplikt til stillinga i ein svært god kommunal prestebustad som ligg i eit bustadfelt i Hemsedal sentrum, nær barnehage og skule. Huset, med eit samla bruksareal på 291 m² vart bygd i 2002. I hovuddelen er det to etasjar. Nede er det stor gang, kjøkken, to stover, bod, vaskerom, toalett og eige kontor. Oppi finn ein 4 soverom, bad og romsleg loftsstove. Bygget inneheld også dobbel garasje med loft. Oppvarming med straum og ved. Det er terrasse på framsida av huset med utgang frå kjøkkenet, og opparbeidd hage rundt huset.

Nynorsk er hovudmål i kommunar og kyrkje. Søkjane må oppgi om dei nyttar både målformer. Med unntak av liturgien kan ein oftast nytte sitt eige målføre.

Stillinga blir løna i stillingskode 0930 - sokneprest, lønspenn 51-68 i Statens lønsregulativ. Pensjonsinnskot. Endeleg løn vert fastsett ved tilsetting etter eigen prosedyre. Andre godtgjersler, rettar og plikter som til ei kvar tid gjeld for presteskapet. Nærare føresegn om tenesteoppgåver for stillinga kan bli fastsett av bispedømerådet etter gjel dande prosedyre. Samlivsform kan bli vektlagt. Tunsberg bispedøme gjev sine medarbei darar tilbod om arbeidsveileddning (ABV). Søkjars namn vil normalt bli gjort offentleg. Ønske om at namn ikkje skal gjerast kjent, må grunngjenvæst. Tilsettinga skjer på dei vilkår som til ei kvar tid gjeld. Den som blir tilsett, må rette seg etter a) endringar i lover, tariffavta ler, reglement m.m., herunder spørsmål om tenestebustad og bustadfrådrag, samt b) avgjersler om tenes ta sine gjeremål og tenestedistrikt.

Nærare opplysningar kan ein få hjå, prost Øystein Magelssen 32086161 / 99704117 eller hjå Tunsberg bispedømmeråd 33354300.

Søknad med CV, relevante attestar, vitnemål og referansar må sendast innan 8. august 08 til: Tunsberg bispedømeråd
Postboks 1253 Trudvang
3105 Tønsberg

Nidaros bispedømme

Prost i Nærøy prosti i Nidaros bispedømme.

Embetet som prost i Nærøy prosti i Nidaros bispedømme er ledig.

Prosten leder prestetjenesten i prostiet, bistår biskopen i dennes embetsutøvelse, gjør selv tjeneste som menighetsprest slik biskopen fastsetter, og utfører for øvrig de gjøremål som ligger til prostebetret. Prosten må ha vilje og evne til å etablere gode samarbeidsrelasjoner og arbeide for å virkeliggjøre bispedømmets visjon "Sammen underveis." Det stilles krav om gode lederegenskaper.

Prostiet omfatter 6 sokn i Nærøy, Leka og Vikna kommuner. Det er om lag 10 000 innbyggere i prostiet. Prostiet betjes av 3 sokneprester. Det er 9 årsverk tilslatt i de kirkelige rådene. Prosten har sete i Nærøy kirkelige fellesråd og må påregne å få sete i Kolvereid menighetsråd.

Prostens kontor er i Kolvereid og er samlokalisert med kontoret for Nærøy kirkelige fellesråd og menighetene i Nærøy kommune. Her har også 2 av sokneprestene kontor. Prosten har administrativ hjelp.

Den som blir utnevnt, må rette seg etter tjenesteordning for proster. Vedkommende må finne seg i endringer i gjøremål og prostiets utstrekning samt endringer i regler for pensjon og aldersgrense.

Med embetet hører bolig med bolplikt. Boligen ligger i Kolvereid og eies av Opplysningsvesenets fond. Den er bygget i 1914, har et boligareal på ca 284m² og en tomt på ca 4 dekar. Boligen vil bli pusset opp i løpet av 2008. Boligen har dobbel garasje i eget bygg. Den som blir utnevnt, må finne seg i de bestemmelser som måtte bli truffet om leie, bruk og eventuell flytting av bosted.

Søkere må opplyse om de behersker begge målformer.

Stillingen lønnes i 1.tr. 62-67. Herfra går vanlig pensjonsinnskudd.

Kvinner oppfordres til å søke.

Nærmere opplysninger hos Nidaros bispedømme ved stiftsdirektør Kristian Stendahl (73 53 91 00).

Søknader sendes tjenestevei med CV, vitnemål, attestater og opplysninger om referanser til Kultur- og kirkedepartementet, postboks 8030 Dep., 0030 Oslo. Søknadsfristen er 11. juli 2008.

Nidaros bispedømme

Sokneprest i Namdal prosti med Namsskogan og Rørvik sokn som tjenestedisted.

Det er ledig stilling som sokneprest med Namdal prosti som tjenestedistrikts og med Namsskogan og Rørvik sokn som tjenestedisted.

Soknene tilsvarer Namsskogan og Rørvik kommune som har henholdsvis 935 og 500 innbyggere. Kommunene ligger øverst i Namdalen og er en del av det sørøstlige kulturmørådet. Nordlandsbanen og E6 går gjennom Namsskogan kommune. Nærmeste by er Namsos, og avstanden fra Trones er 96 km.

I Namsskogan sokn er det 870 kirkemedlemmer og i Rørvik sokn 464 kirkemedlemmer. Soknepresten har sete i Namsskogan og Rørvik menighetsråd.

I soknene er det følgende kirker: Trones kirke fra 1832/1910, Bjørhusdal kapell fra 1970, Skorovatn kapell fra 1965 og Rørvik kirke fra 1828/1901 med kirkestue og menighetskontor i tilknytning til kirka.

Menighetene betjes av sokneprest. I hele prostiet er det i tillegg til prost og prostiprest 9 sokneprester.

Kontorsted er Trones. Her er det kontorfellesskap med kirkeverge og sekretær for presten. Rørvik sokn har egen kirkeverge.

I soknene er det også stillinger for kirjetjener og organist.

Kirkelig statistikk for menighetene fra 2007: 21 dáp, 22 begravelser, 2 vieler og 13 konfirmanter samt 64 forordnede gudstjenester.

To av de forordnede gudstjenestene i Rørvik forrettes helt eller delvis på sørøstlig. Sørøstlig språk og kultur bør ha en naturlig plass i gudstjenestelivet i begge sokn. Det samarbeides med presten for det sørøstlige området. I Rørvik feires det en menighetsguds-tjeneste hvert år i det privateide kapellet Kristi krybbe.

Innen tjenestededene er det 3 barne- og ungdomsskoler og fire barnehager. Det er to syke og aldershjem som betjes av soknepresten.

Folkekirken står sterkt i Namsskogan og Rørvik. Så godt som alle barn blir døpt og konfirmert. Alle døde får kirkelig begravelse. Det er god oppslutning om menighetens få utadrettede tiltak. Kirkesøkningen varierer sterkt.

Norsk Lutherisk Misjonssamband har flere foreninger i området.

De største utfordringene for menighetene er innenfor trosopplæring.

I prostiet er det blant prestene behov for supplerende kompetanse innenfor dette området.

Når det gjelder utbyggingen av skoler, barnehager, helse- og sosialtjeneste og forholdene i lokalsamfunnet/kommunen for øvrig, vises til blant annet kommunenes hjemmeside: www.namsskogan.kommune.no, www.roeyrvik.kommune.no og bispedømmets hjemmeside: www.kirken.no/nidaros.

Nidaros bispedømme arbeider etter en strategisk plan som er gitt overskriften: "Kirken i Nidaros - sammen underveis". Bispedømmet har godt utbygde personaltiltak, herunder arbeidsveiledning og kollegastøtteordning for nyttsatte. Bispedømmet er IA-virksomhet, og vårt mål er å få en balansert alders- og kjønns-sammensetning i sokn/prosti samt legge til rette for mennesker med redusert funksjons-evne.

Med stillingen følger det bolig på Trones med boplikt. Boligen er ny og ble ferdigstilt i 2007. Boligen er i to etasjer og har et boligareal på ca 137 m². I. etasje har kjøkken og stue, et soverom, vindfang, entre, vaskerom og bad. I 2. etasje er det 3 soverom, bad, loftsstue og 4 boder. Garasjen er en dobbelgarasje med bod.

To bad og et ekstra oppholdsrom i 2. etasje gjør boligen fleksibel og praktisk for en barnefamilie. Boligen ligger i et boligfelt på Trones med gangavstand til butikk og kontor.

Målformen i soknene er bokmål og søkerne må opplyse om de behersker begge målformer.

Tilsetting skjer på de vilkår som til enhver tid gjelder og den som tilsettes må rette seg etter følgende:

- a) endringer i lover, tariffavtaler, reglement m.v. herunder spørsmål vedrørende tjene-steordning, beredskapsordning, tjenestebolig og husleie.
- b) avgjørelser som kan influere på tjenestens gjøremål og bosted.

Vi søker etter en prest som kan fylle stillingen i henhold til tjenesteordningen, de oppgaver og utfordringer som er beskrevet foran og som:

- gjerne har særskilt kompetanse innen trosopplæring

- evner å bidra til gode samarbeidsforhold, trivsel, engasjement og er kontakt-skapende
- evner til å jobbe selvstendig og samtidig i fellesskap med kolleger

Stillingen er plassert i kode 0930 og lønnes i ltr. 51-62 Pensjonsinnskudd. Skyssgodtgjøring.

Namsskogan kommune tilbyr en svært gunstig "Innflytterpakke".

Opplysninger om stillingen fås ved hen-vendelse til Nidaros bispedømmeråd, tlf. 73 53 91 00 eller prosten i Namdal tlf. 918 60 548.

Søknad med CV, attester og referanser sendes Nidaros bispedømmeråd, Erkebispe-gården, 7013 Trondheim innen 27. juni 2008. Attester vil ikke bli returnert.

Nord-Hålogaland bispedømme

Embetet som prost i Senja prosti er ledig fra 1. september 2008.

Prosten leder prestetjenesten i prostiet, bistår biskopen i dennes embetsutøvelse, gjør selv tjeneste som menighetsprest slik biskopen fastsetter, og utfører for øvrig de gjøremål som ligger til prosteebetet. Prosten må ha vilje og evne til samarbeid og utvikling for å virkeliggjøre bispedømmets vedtatte prioriteringer, visjon "Kirke for fremtiden" og kjerneverdier åpenhet, tillit, raushet og utviklingsorientering. I tillegg til teologiske fagkunnskaper og prestes Erfaring kreves dokumenterte lederegenskaper og kunnskaper om Den norske kirkes organisering. Kjennskap til landsdelen er en fordel. Det vil bli lagt vekt på tillitskapende evner, tydelighet og sans for humor.

Senja prosti består av de 6 soknene Lenvik, Sørreisa, Dyrøy, Tranøy, Torsken og Berg i kommunene med samme navn. Det er 27 kirker/kapeller i prostiet som betjenes av 7 menighetsprester samt prostiprest. Sekretær ved Lenvik menighetskontor yter prosten administrativ bistand. Prostekontoret er lokalisert i Finnsnes kirke, i kontorfellesskap med bl. a. Lenvik menighets øvrige ansatte.

Den som blir utnevnt, må rette seg etter tjenesteordning for proster. Vedkommende må finne seg i endringer i gjøremål og prostiets utstrekning samt endringer i regler for pensjon og aldersgrense.

Det følger tjenestebolig til stillingen. Opplysningsvesenet fond vil stille hensiktsmessig bolig til disposisjon. Ny bolig vurderes kjøpt. Den som blir utnevnt, må finne seg i de bestemmelser som måtte bli truffet om leie og bruk og eventuell flytting av bosted.

Søkere må opplyse om de behersker begge målformer.

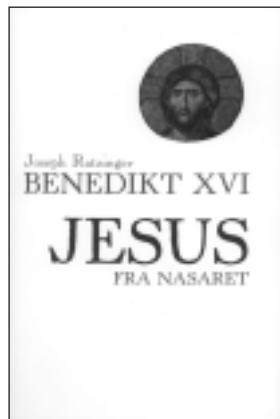
Stillingen lønnes i 1.tr. 65 - 70. Herfra går vanlig pensjonsinnskudd.

Kvinner oppfordres til å søke.

Nærmere opplysninger om stillingen fås hos biskop Per Oskar Kjølaas eller stiftsdirektør Oddgeir Stenersen, som kan kontaktes på tlf 77 60 39 60.

Søknaden sendes tjenestevei med CV, vitnemål, atester og opplysninger om referanser til: Kultur- og kirkedepartementet, postboks 8030 Dep, 0030 Oslo. Søknadsfristen er 11. juli 2008.

Nå i billigutgave!

Joseph Ratzinger - Pave Benedikt XVI

JESUS FRA NASARET

**Fra dåpen i Jordan
til forklarelsen på berget**

"Kristusfromheten gjør sterkt inntrykk på meg.
Paven trer meg i møte som en mann som er
glad i Jesus." (Professor Oskar Skarsaune til VL)

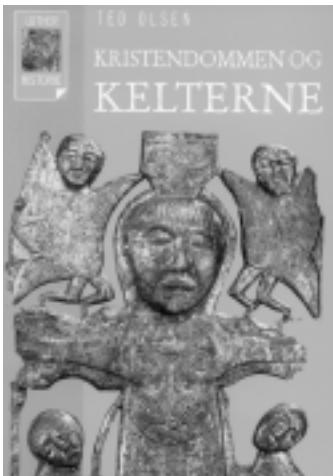
Kr 198,-

Nyhet!

Ted Olsen

KRISTENDOMMEN OG KELTERNE

Ny bok i serien Luther Historie!

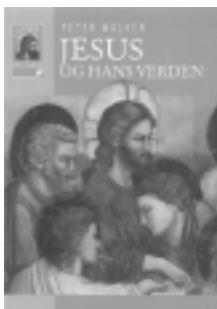

Kr 178,-

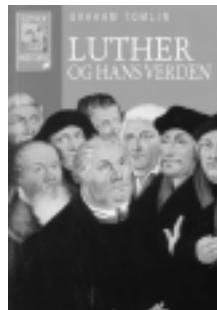
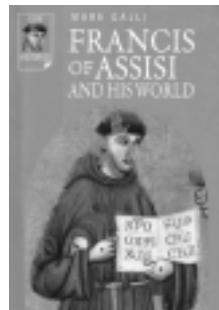
Peter Walker
Jesus og hans verden

En spennende og lærerik innføring i kelternes kultur og religion med særlig henblikk på kristen tro, knyttet opp til fortellingen om keltiske menn og kvinner fra ulike tidsepoker.
Vakkert og fargerikt illustrert.
En flott måte å lære historie på.

Andre bøker i serien Luther Historie

Mary Cunningham
Troen i den bysantinske verden

Mark Galli
Frans av Assisi og hans verden

Graham Tomlin
Luther og hans verden

Bernt T. Oftestad og Nils Aksel Røsæg (red.)

Mellom kirke og akademie

Det teologiske Menighetsfakultet 100 år, 1908–2008

Det teologiske Menighetsfakultet (MF) kan i 2008 se tilbake på 100 års virksomhet. Det startet som en beskjeden privat institusjon for utdanning av prester til Den norske kirke. I løpet av noen tiår ble det den største og viktigste teologiske utdanningsinstitusjonen i Norge. Den har gitt kirken prester og skolen kristendomslærere og på den måten påvirket norsk kirke- og kulturliv. MF er i dag en akkreditert vitenskapelig høyskole, som utdanner personell også for forskjellige ikke-lutherske kirkesamfunn.

Fra første stund av var det klart at MF skulle være et fakultet på akademiske nivå og ikke en bibelskole for prester. Som en fri, privat institusjon ble fakultetet båret opp av menighetene i Den norske kirke. Det ble opprettet for å videreføre og verge evangelisk-lutherske tro og lære. Til tider ble fakultetet et motsigelsens tegn i kirke- og samfunnsdebatt.

Dette festskriften gir et allsidig bilde av MF som teologisk institusjon, dets historie og dets aktuelle utfordringer. En rekke forskere innenfor og utenfor MF har bidratt med faglige artikler som kaster lys over fakultetets historie og teologi.

Boken kommer til jubileumsfeiringen 10.–12. oktober 2008.

Tapir Akademisk Forlag, Nardoveien 12, NO-7005 Trondheim
Telefon: + 47 73 59 84 22 • Faks: + 47 73 59 84 94 • E-post: bestilling.forlag@tapir.no

B E S T I L L I N G

JA TAKK! Jeg bestiller

..... eks. *Mellom kirke og akademie*

ISBN 978-82-519-2311-8 Kr 395,-

..... JA! Jeg ønsker i tillegg å bli oppført i bokens tabula
(Dette fordrer kjøp av bok og at svarsliippen er oss i hende senest 1.august)

Bedrift/Navn: .....

Adresse: .....

Postnr./sted: .....

Vennligst bruk blokkbokstaver

Signatur: .....

NY BOK
KOMMER
HØSTEN 2008

MELLOM KIRKE OG AKADEMIA

Det teologiske Menighetsfakultet 100 år, 1908–2008

Ved bestilling på www.tapirforlag.no
får du bøkene portofritt tilsendt i Norge

www.tapirforlag.no

Adressaten betaler
for sending i Norge

Distribueres av
Posten Norge

 tapir akademisk forlag

Svarsending 9394

NO-0098 OSLO

Returadresse:
Luther Forlag
Grensen 3
0159 OSLO

UTKOMMER annenhver uke på Luther Forlag og redigeres av praktikumsrektor Halvor Nordhaug, professor Harald Hegstad, prost Jan otto Myrseth og kapellan Sunniva Gylver.

REDAKSJON

Luthersk Kirketidende, v/Eyolf Berg,
Luther Forlag, Grensen 3, 0159 OSLO.
Red. sekr.: Eyolf Berg.
Tlf. 91 17 65 37.
e-post: redaksjon.lk@lutherforlag.no

LESERINNLEGG til Luthersk Kirketidende mottas med takk,
og kan sendes til ovenstående e-postadresse.

ABONNEMENT, ADRESSEENDRING O.L.:

Luthersk Kirketidende v/*Eyolf Berg*,
Luther Forlag, Grensen 3, 0159 OSLO.
Tlf. 91 17 65 37.
e-post: redaksjon.lk@lutherforlag.no

Pris kr. 525,- pr. år for Norge. Utlandet kr. 650,- pr. år.
Kontonummer: 3000.14.73669

ANNONSEPRISER

Det er muligheter for følgende 7 annonsemoduler i LK:

1. 1/2 kvartside (Høyde 42 mm, bredde 61 mm) kr 500,- +mva
2. Kvartsida (Høyde 42 mm, bredde 127 mm) kr. 900,- +mva
3. Halvside (Høyde 177 mm, bredde 61 mm) kr. 1500,- +mva
4. Halvside (Høyde 85 mm, bredde 127 mm) kr. 1500,- +mva
5. 3/4 side (Høyde 130 mm, bredde 127 mm) kr 2000,- +mva
6. Helside (Høyde 177 mm, bredde 127 mm) kr. 2500,- +mva
7. Dobbelside (Høyde 177 mm, bredde 2x127 mm) kr 4000,- +mva

ISSN 0332-5431